

Impressie 3e bijeenkomst Landelijk JGZ netwerk Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling

Op 18 januari 2019 was de derde bijeenkomst met 35 JGZ aandachtsfunctionarissen kindermishandeling (AF KMH). Het actief bijeenkomen van dit netwerk is het resultaat van één van de onderdelen in het Actieplan 'Aanpak van kindermishandeling'.

Terug naar de bedoeling | Marga Beckers, NCJ-adviseur

Over de *bedoeling van het actieplan kindermishandeling, de stand van zaken van de deelprojecten en de rol van de aandachtsfunctionarissen kindermishandeling.*

[Bekijk de presentatie van Marga Beckers >](#)

Marga Beckers, adviseur NCJ nam de deelnemers mee naar de bedoeling van dit landelijke netwerk: de JGZ Preventieagenda waarvan het [actieplan kindermishandeling](#) deel uitmaakt. Het actieplan kindermishandeling heeft 7 onderdelen:

1. Rechten van het kind voorop
2. Veilige hechting beschermt kinderen
3. Sterke ouders zijn cruciaal
4. Weerbare jongeren kennen de weg
5. Geen kind opnieuw slachtoffer door een stevige samenwerking met Veilig Thuis
6. Samenwerking in de wijk
7. De professionals maakt het verschil

In 2016 is de pledge door JGZ-organisaties ondertekend tijdens een werkconferentie. Sindsdien is er veel gebeurd mede dankzij de inzet van de AF KMH, onze ambassadeurs in de JGZ-organisaties die mede zorgdragen voor blijvende aandacht voor preventie en de aanpak van kindermishandeling!

Ervaringen met het afwegingskader | Kelly Konijn en Conny Slijkerman

Conny Slijkerman (Careyn) en Kelly Konijn (GGD West-Brabant), trekkers van deeltraject 7 van het landelijk actieplan kindermishandeling 'De professional maakt het verschil' en mede-voorbereiders van deze bijeenkomsten, inventariseren de ervaringen van de deelnemers met het afwegingskader.

- Vrijwel iedere organisatie heeft de scholing op de nieuwe meldcode gedaan.

[Bekijk de presentatie van Kelly Konijn en Conny Slijkerman >](#)

Vraag: in hoeverre is scholing kindermishandeling verplicht onderdeel?

Reacties:

- Voor elke nieuwkomer is dit verplicht onderdeel van het inwerkprogramma.
- WOKJA cursus, georganiseerd door de stichting spoedeisende hulp bij kinderen (SSHK) is verplicht voor artsen; de voorbereiding bestaat uit richtlijnen kindermishandeling en e-learnings van de Augeo academy; deze worden voor de deelnemers klaargezet.
- Avans plus opleiding Kindermishandeling is verplicht voor verpleegkundigen.

- ❑ Het basisdocument van de LVAK wordt gebruikt.
- ❑ Daarnaast ook eigen documenten zoals de richtlijn en het afwegingskader.
- ❑ CJG Rijnmond heeft een document gemaakt.
- ❑ Flevoland stuurt nog de informatie die zij hebben.
- ❑ De meesten gebruiken geen signaleringsinstrument zoals de ETM/GIZ of risicotaxatie instrument zoals de CARE-NL/LIRIK.
- ❑ Risicosignalen. Het sluit niet aan omdat het afwegingskader kijkt naar huidige setting 'Waarom is het nu een probleem?'. Dit omdat risicofactoren meestal stabiel/onveranderbaar zijn.

Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen kindermishandeling (LVAK) | Thea Hol

Wat heeft de LVAK professionals en organisaties op het gebied van de aanpak van kindermishandeling te bieden en wat hebben LVAK en Landelijk Netwerk JGZ aandachtsfunctionarissen kindermishandeling elkaar te bieden?

[Bekijk de presentatie van Milena Babovic van de LVAK >](#)

Milena Babovic zegt dat de LVAK er is voor AF KMH binnen vele beroepsgroepen. De LVAK biedt ondersteuning aan de AF KMH, het bewaken van de continuïteit en deskundigheidsbevordering op het gebied van KMH en HG. De LVAK beschikt over een taak- en functieomschrijving AF KMH die dit voorjaar wordt vrijgegeven. Hierbij spreken ze van twee soorten AF KMH: de indirecte aandachtsfunctionaris (iAF) en de directe aandachtsfunctionaris (dAF). Zij ontwikkelen zich steeds meer als beroepsvereniging; mogelijk dat ze in dat verband ook nog wel iets gaan zeggen over het aantal uren dat een AF nodig heeft voor de werkzaamheden. T.z.t. komt er ook een register voor de AF KMH. Bij de verdere ontwikkelingen of voor feedback op voorstellen kan de LVAK het landelijk JGZ-netwerk voor de AF KMH betrekken.

Augeo | Roely Drijfhout

Wat heeft Augeo professionals en organisaties op het gebied van de aanpak van kindermishandeling te bieden en wat hebben Augeo en Landelijk Netwerk JGZ aandachtsfunctionarissen kindermishandeling elkaar te bieden?

[Bekijk de presentatie van Roely Drijfhout van Augeo >](#)

Roely Drijfhout kenmerkt de activiteiten van Augeo kernachtig: signaleren, samenwerken en steunen! Op dit moment werken ze samen aan een project (E- learning) met de inspectie Sociaal Domein. Hierbij is gebruik gemaakt van casuïstiek (calamiteit) waarbij professionals de aanbevelingen van de inspectie tot zich nemen. Een ander project '[handle with care](#)' betreft het informeren van school (niet inhoudelijk) na een melding van de politie. Augeo heeft veel algemene maar ook sectorspecifieke cursussen, met online- scholing; bij cursussen rond de meldcode is altijd meer nodig dus dan is blended- learning prima. Daarnaast hebben ze ook handreikingen.

Augeo is ook betrokken bij het landelijk onderzoek naar kindermishandeling en partnergeweld 'Ik heb al veel meegemaakt'. De uitkomsten van dit onderzoek zijn:

- Bijna de helft van de kinderen in groep 7/8 basisschool heeft ingrijpende gebeurtenis meegemaakt.
- Bij 1 op de 9 kinderen is dit zelfs 3 of meer ingrijpende gebeurtenissen
- Meer dan een kwart van de kinderen heeft te maken gehad met kindermishandeling

- Emotionele verwaarlozing (13%)
- Emotionele mishandeling (12%)
- Lichamelijke mishandeling (8,5%)
- Getuige zijn van geweld tussen ouders/opvoeders (7,5%).
- Bijna altijd komen deze vormen in combinaties voor

In veel gezinnen speelt mishandeling, armoede, alcoholmisbruik. De focus ligt op het herstel van kinderen: afname van geweld, afname psychologische klachten en hulp van psycho-educatieve interventies en weerbaarheidsprogramma's.

Vertaling naar de JGZ

- Afwegingskader: meer gezinnen op radar van VT en JGZ.
- Alle kinderen betrokken bij VT melding krijgen psycho-educatie (JGZ of JGZ samen met school); een kind ontschuldigen (vertellen dat het niet hun schuld is) en ouders ontschuldigen.
- Kinderen die huiselijk geweld meemaken screenen op trauma en zo nodig gespecialiseerde hulp bieden.
- Organiseren van steun, versterken copingvaardigheden/ veerkracht via de JGZ en het onderwijs..

Registratie en monitoring | Kelly Konijn, Conny Slijkerman, Marga Beckers

Hoe registreer je als aandachtsfunctionaris kindermishandeling jouw activiteiten op kindniveau (anoniem)?

Hoe meet je de impact van jouw activiteiten?

Hoe meten we landelijk hoe organisaties bezig zijn met het actieplan kindermishandeling (inclusief BDS en JIB)?

[Bekijk de presentatie van Kelly Konijn en Conny Slijkerman >](#)

[Bekijk de presentatie van Jan van den Brule over het DD JGZ >](#)

Jan van den Brule, adviseur NCJ schetst het proces van de totstandkoming van items in het DD JGZ. Je kunt aan softwareleveranciers vragen om een module in te laten bouwen; beter is het om dit met meerdere organisaties te doen. Aanvullende wensen:

- Aan kunnen geven wie de meldcode gestart is: de JGZ zelf of iemand anders?
- Makkelijk kunnen zien dat een meldcode loopt: op welke manieren zichtbaar te maken? Nu gebeurt dat met een automatische clientnotering (AC) en melding dat de meldcode actief is in bijvoorbeeld Kidos.
- Stappen Meldcode in BDS opnemen.

Registratiemogelijkheden:

- Kidos: nieuwe release begin februari.
- Centric: nog geen registratie meldcode.
- Eljakim?
- ML CAS: waarschijnlijk wel registratie.
- Topicus: wel registratie.

Goed om bouwvoorschriften uit te wisselen ter inspiratie van andere DD JGZ gebruikers.

Nodig: ⇒ BDS-protocol afwerken, zo snel mogelijk!

Monitoren deelprojecten

Om de voortgang binnen organisaties te monitoren met betrekking tot de implementatie van het actieplan kindermishandeling heeft het NCJ een monitor ontwikkeld. De deelnemers bespreken in groepjes de monitor en geven suggesties ter verbetering:

1. T.a.v rechten van het kind: bij elk item een vraag over kennis over het onderwerp toevoegen.
2. Prof. aanpak: verschil in niveaus van basiskennis: Wat moet de AF als adequate opleiding hebben? Wat vind je een adequate opleiding? Wat zijn je ervaringen met de opleidingen?
3. Gebied afhankelijke zaken:
 - a. Hechting; jongeren ook een plek geven bij deze vraag
 - b. Hoe wil je het meten? Wat is voldoende? word je als AF bevroegd?
4. Kennis: welke richtlijnen worden gebruikt? Sommige vragen voor AF over andere professionals zijn moeilijk te beantwoorden. Benoemen welke protocollen worden gebruikt.
5. Idem, anderen inschakelen bij het beantwoorden van bepaalde vragen bijvoorbeeld stafmedewerkers. Vooral aangeven wat sinds de start van het actieplan is gedaan.
6. Samenwerking in de wijk: wat is er nog nodig, en wat onderneem je als iets er nog niet is?
7. Wat gebeurt er met het DD JGZ?

Overige bijlagen

- Opfrismodule over het afwegingskader voor [verpleegkundigen](#) en [artsen](#)
- [Tips 'Zorgen bespreken met ouders' van José Koster](#)
- [Infographic - Prevalentie van kindermishandeling informanten studie](#)
- [Nationale prevalentiestudie mishandeling van kinderen en jeugdigen](#) en de [samenvatting](#)
- [Samenvatting - enquête Veilig Thuis en JGZ](#)
- [Voorbeeldprotocol gezondheidszorg - Meldcode - LVAK](#)